

Ἀξίνη, διὰ τῆς ὁποίας σκάπτουν τὰς ἀμπέλους. Συνών. ἰδ. ἐν λ. ἀμπελαξίνα.

ἀμπελουδάκι τό, ἀμάρτ. ἀδελουδάκι Θήρ.

Ὑποκορ. τοῦ οὐσ. ἀδελούδι διὰ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -άκι.

Ἀμπελος μικρᾶς ἐκτάσεως, ἀμπέλιον. Συνών. ἀμπελάκι, ἀμπελόπουλλο, ἀμπελούδι.

ἀμπελούδι τό, Μεγίστ. ἀδελούδι Θήρ. ἀδελούδ' ἱμβρ.

Ὑποκορ. τοῦ οὐσ. ἀμπέλι διὰ τῆς ὑποκοριστικῆς καταλ. -ούδι.

Ἀμπελος μικρᾶς ἐκτάσεως ἐνθ' ἄν.: Τ' ἀδελούδι μου μένα μοῦ 'καμε ἐκατό κοφίνια Θήρ. Συνών. ἰδ. ἐν λ. ἀμπελουδάκι. Ἡ λ. καὶ ὡς τοπων. ὑπὸ τὸν τύπ. Ἀμπελούιν Κύπρ. Ἀμπελούδια Κύπρ.

ἀμπελούκλα ἡ, Κάρπ.

Μεγεθ. τοῦ οὐσ. ἀμπέλι διὰ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -ούκλα.

Μεγάλη ἄμπελος. Συνών. ἀμπέλα, ἀμπέλαρος.

ἀμπελουργιανός ὁ, Χίος

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀμπελουργός καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -ιανός μεταπεσὼν εἰς τὴν σημ. οὐσιαστικοῦ.

Ἀμπελοπούλλι 1, ὁ ἰδ.

ἀμπελουργός ὁ, σύνθηθ. ἀδελουργός πολλαχ. ἀμπελουργός πολλαχ. ἀδελουργός Λέσβ. Μακεδ. (Χαλκιδ.) κ. ἄ. ἀμπελουργός Ρόδ. ἀμπελουργός Ρόδ. ἀμπελουργός Κύπρ. ἀμπελουργός Κύπρ. Θηλ. ἀδελουργοῦ Πελοπν. (Μάν.)

Τὸ ἀρχ. οὐσ. ἀμπελουργός. Διὰ τὸν τύπ. Ρόδ. ἀμπελουργός πβ. τὰ ὅμοια αὐτόθ. ἀργάτης-ἀργιότης, ἀργός-ἀργιός. κττ.

1) Ὁ καλλιεργητὴς τῆς ἀμπέλου σύνθηθ.: Παροιμ.

Τ' ἀμπέλια θέν ἀμπελουργοὺς καὶ τὰ καράβια ναῦτες, τὰ ροῦχα τὰ μεταξωτὰ κορμὰ γιὰ νὰ τὰ βάξουν

(ὅτι τὰ μεγάλα ἔργα ἀπαιτοῦν εἰδικούς καὶ ἐμπείρους ἐργάτας. Ἡ παροιμ. μετὰ πολλῶν παραλλαγῶν πολλαχ.) ΝΠολίτ. παροιμ. 2,168. || Ἀσμ.

Ἡ μάνα μ' εἶν' ἀμπελουργός κι ἀφέντης μου δραγάτης

Ἡπ. (Τζουμέρκ.) Ἡ σημ. ἀρχ. Ἡ λ. καὶ ὡς ἐπών. Ἀδελουργός Κύθν. Συνών. ἰδ. ἐν λ. ἀμπελάρις. β)

Ὁ διευθύνων τὴν ἐργασίαν τῶν ἐργατῶν τοῦ ἀμπελῶνος, ὅστις εἶναι καὶ εἰδικὸς περὶ τὴν περιποίησιν τῶν κλημάτων Μῆλ.

2) Ὁ φύλαξ τῶν ἀμπέλων Κρήτ. Συνών. ἰδ. ἐν λ. ἀμπελᾶς 3. 3) Εἶδος κοιλίου διαιτωμένου ἐν ταῖς ἀμπέλοις Χίος (Συκ. κ. ἄ.) Συνών. ἀμπελίτης. 4)

Τὸ πτηνὸν ἀμπελοπούλλι 1, ὁ ἰδ., σύνθηθ.: Ὅταν ἔρτη ὁ ἀδελουργός φεύγουν τὰ τρυγόνια Κεφαλλ. (Λειξούρ). Πβ. ἀρχ. ἀμπελῖς, ἀμπελίων. 5) Φυτόν τι τῆς τάξεως τῶν ἀγρωστωδῶν Σέριφ. Συνών. ἀγριάδα (1) 5.

ἀμπελουρξά ἡ, ἄγν. τόπ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀμπελούρα καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -ξά.

Τὸ φυτόν βρυωνία ἡ Κρητικὴ ἡ βρυωνία ἡ δίοικος (bryonia Cretica ἡ bryonia dioica). Συνών. ἀγριόκλημα 3, ἀμπελουρίδα 1.

ἀμπελουρίδα ἡ, Αἴγιν. κ. ἄ. — Λεξ. Ἡπίτ. Μ. Ἐγκυκλ. — ΠΓεννάδ. 1042.

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀμπελουρξά καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -ίδα.

1) Τὸ φυτόν ἀμπελουρξά, ὁ ἰδ., Λεξ. Ἡπίτ. — ΠΓεννάδ. ἐνθ' ἄν. 2) Τὸ φυτόν στρύχνος ὁ κηπαῖος ἡ ἐδώδιμος, ἥτοι διάφοροι ποικιλίαι τοῦ solanum nigrum (πβ. ΜΣτεφανίδ. ἐν Λεξικογρ. Ἀρχ. 6 (1923) 220) Λεξ. Μ. Ἐγκυκλ. Συνών. ἀγριοντομάτα, ἀγριοντοματῆς, ἀγριοσταφυλῆς 1, ἀγριοστάφυλο 1, βρομοβότανο, βρομόχορτο, μαυρόχορτο. [**]

ἀμπελοῦσα ἡ, Τήν. ἀμπελοῦσα Τήν.

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀμπέλι καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -οῦσα. Διὰ τὴν κατάλ. πβ. ἈνθΠαπαδόπ. ἐν Ἀθηνᾶ 37 (1925) 180 κέξ.

Ὅφισ τις ἀνιοβόλος.

ἀμπελοφάγος ὁ, ἄγν. τόπ.

Τὸ μεταγν. ἐπιθ. ἀμπελοφάγος οὐσιαστικοποιηθέν.

Τὸ πτηνὸν ἀμπελοπούλλι 1, ὁ ἰδ.

ἀμπελοφάσουλο τό, ἀμπελοφάσοιο πολλαχ. ἀδελοφάσοιο Ἀνδρ. Κρήτ. κ. ἄ. ἀμπελοφάσουλο σύνθηθ. ἀδελοφάσουλο Πελοπν. (Οἶν. κ. ἄ.)

Ἐκ τῶν οὐσ. ἀμπέλι καὶ φασόλι, παρ' ὃ καὶ φασούλι.

Τὸ φυτόν δόλιχος ὁ λοβός (dolichos lubia) τοῦ γένους τοῦ δολίχου (dolichos) τῆς τάξεως τῶν ψυχανθῶν (papilionaceae) σπειρόμενον συνήθως εἰς τοὺς ἀμπελῶνας σύνθηθ.: Ἀμπελοφάσουλα βραστά-γαχνί-σαλάτα σύνθηθ. Συνών. ἀραποφάσουλο, βελονάκι, λουβί, φασολάκι, χαρώνει, χαρωφάσουλο, χωριατοφάσουλο. [**]

ἀμπελοφράχτης ὁ, Ἰόνιοι Νῆσ. (Κέρκ. κ. ἄ.)

Ἐκ τῶν οὐσ. ἀμπέλι καὶ φράχτης.

Τὸ φυτόν ὄνοσμα τὸ ἐχιοειδές (onosma echiodes) τῆς τάξεως τῶν τραχυφυλλωδῶν (borraginaceae). Συνών. βραχοτσικλα, μελίχορτο. Πβ. ξυλόθρουμπος.

ἀμπελοφύλακας ὁ, πολλαχ.

Ἐκ τοῦ μεσν. οὐσ. ἀμπελοφύλαξ.

Ὁ φυλάσσων τὰς ἀμπέλους πολλαχ.: Μπαίνω ἀμπελοφύλακας (μπαίνω = διορίζομαι) Εὐβ. Συνών. ἰδ. ἐν λ. ἀμπελᾶς 3.

ἀμπελοφυλακιάτικο τό, ἀμάρτ. ἀμπελοφ'λακιάτ'κου Στερελλ. (Αἰτωλ.)

Τὸ οὐδ. τοῦ ἀμαρτ. ἐπιθ. ἀμπελοφυλακιάτικος οὐσιαστικοποιηθέν.

Ἡ ἀντιμισθία τοῦ ἀμπελοφύλακος: Πληρώνονμι ἀμπελοφ'λακιάτ'κου πέντι δραχμὲς τοῦ στρέμμα. Συνών. ἀμπελιάτικο 1, ἀμπελικιάτικα.

ἀμπελοφυλλάτη ἡ, ἀμάρτ. ἀδονοφυλλάτη Σύμ.

Οὐσιαστικοποιηθέν θηλ. τοῦ ἀμαρτ. ἐπιθ. ἀμπελοφυλλᾶτος, ὁ ἐκ τοῦ οὐσ. ἀμπελόφυλλο, παρ' ὃ καὶ τύπ. ἀμπενόφυλλο.

Πλακοῦς ἐκ πολλοῦ κριθίνου ἀλεύρου παρεμβαλλομένου μεταξὺ φύλλων ἀμπέλου.

